

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Транспортний менеджмент

Затверджую

В.о. завідувача кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Т.Б. Семенчук

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Викладач	ВЛАСОВА Валентина Петрівна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	ВЛАСОВА Валентина Петрівна	
E-mail	vp067vlasova@gmail.com	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій Кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 608 телефон: +38067-173-90-96	
Консультації	Кожного понеділка з 12.00 год до 14.00 год за <u>ZOOM</u> посиланням	
Офіційна назва освітньої програми	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	07 «Управління та адміністрування» 073 «Менеджмент»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс/ Семестр викладання	3/5	
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 години/ 8 годин Практичні заняття – 20 годин/ 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	
Мета вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна спрямована на формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння основ системного управління транспортними організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища транспортних підприємств, прийняття	

	адекватних управлінських рішень на підприємствах транспорту.
Загальні компетентності	ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту СК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
Програмні результати навчання	РН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства РН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

ЧИМ ВАЖЛИВИЙ КУРС:

Курс дає спеціальні теоретичні знання та практичні навички з питань менеджменту транспортних підприємств.

Після вивчення дисципліни Ви будете вміти розробляти стратегії розвитку, використовувати сучасні інструменти управління ефективним функціонуванням, мотивувати та формувати професіональний персонал підприємств власного бізнесу та підприємств транспорту орієнтованого на отримання прибутку.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. « Транспортний менеджмент»

Тема 1. СУТНІСТЬ, РОЛЬ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТУ

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту.

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 2. ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСПОРТУ ЯК ОБ'ЄКТА УПРАВЛІННЯ

Роль менеджменту в організації сучасного транспортного виробництва. Функції та рівні управління транспортним виробництвом, взаємодія керуючої і керованої систем. Методи управління на транспорті (економічні та адміністративні).

Структурно-функціональна характеристика транспорту, характеристика його різних видів. Особливості транспортного виробництва, його відмінність від промислового виробництва. Типи транспортних структур на різних рівнях управління .

Етапи розвитку системи управління транспортом в Україні та її сучасний стан. Форми і методи державного регулювання на транспорті, форми власності та органи управління. Нормативно-правова база, регулювання тарифів, податкове регулювання, фінансове регулювання. Різновиди організаційних структур управління та вимоги до них. Принципи побудови організаційних структур та їх ефективність .

Тема 3. УПРАВЛІННЯ ПЕРЕВІЗНИМ ПРОЦЕСОМ

Елементи й операції перевізного процесу. Характеристика транспортних потоків, обсяг перевезень, вантажообіг, пасажирооборот, нерівномірність і коливання потоків.

Форми організації транспортних потоків, графіки руху та плани навантаження морських і річкових суден. Диспетчерське регулювання та оперативне управління транспортними потоками на водному транспорті. Монопольний і конкурентний сектори.

Системне розуміння оптимізації управлінських рішень та методи їх економічної оптимізації. Пошук ефективних рішень на підприємствах транспорту.

Тема 4. ПЛАНУВАННЯ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТРАНСПОРТУ

Планування перевезень вантажів і пасажирів в сучасних умовах. Визначення попиту на вантажні перевезення та особливості їх планування за видами транспорту. Контрактно-договірні відносини вантажовласника і організацій транспорту. Аналіз попиту на транспортні послуги, вивчення конкурентів, виявлення розмірів незадоволеного попиту на транспортні послуги. Сегментація транспортного ринку.

Тема 5. КАДРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ І МОТИВАЦІЯ ПРАЦІВНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТРАНСПОРТУ

Основні аспекти управління людськими ресурсами. Механізм управління персоналом, його склад і зміст: цілі та завдання, принципи і методи. Кадрові структури, види руху кадрів. Кадрові служби, їх структури і функції. Основні напрямки діяльності кадрових служб в транспортних організаціях.

Значення людського фактору в управлінні транспортним підприємством. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Засоби мотиваційного впливу на підприємствах транспорту. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми та їх особливості на транспорті.

Тема 6. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ТРАНСПОРТУ

Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.

Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні перевантаження.

Роль та основні напрямки інформатизації перевізного процесу. Структура інформатизації на транспорті. Джерела ефективності інформатизації. Ефективні комунікації у процесі управління транспортними підприємствами

Тема 7. КЕРІВНИЦТВО ТА ЛІДЕРСТВО

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

ТЕМА 8. ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕНЕДЖМЕНТУ

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності.

Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення.

Напрями підвищення ефективності управління організацією. Ефективність управління транспортними підприємствами.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуатійних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Сутність, роль та історія розвитку менеджменту.

Практична робота №2. Принципи побудови організаційних структур та їх ефективність .

Практична робота №3. Управління перевізним процесом.

Практична робота №4. Планування перевезень на підприємствах транспорту.

Практична робота №5. Кадровий менеджмент і мотивація працівників на підприємствах транспорту.

Практична робота №6. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу.

Практична робота №7. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада.

Практична робота №8. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації.

Практична робота №9. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення.

Практична робота №10. Ефективність управління транспортними підприємствами.

Приклади практичних завдань:

Завдання 1.

1.Проведіть аналіз організаційної структури конкретного транспортного підприємства:

- ✓ Визначити тип організаційної структури.
- ✓ Оцінити її відповідність цілям, розміру та виду діяльності підприємства.
- ✓ Визначити сильні та слабкі сторони структури.

2. Розробіть пропозиції щодо вдосконалення організаційної структури:

- ✓ Визначити проблемні аспекти структури.
- ✓ Розробити альтернативні варіанти структури.
- ✓ Оцінити ефективність альтернативних варіантів.
- ✓ Обґрунтувати вибір оптимального варіанту.

Приклад тестового завдання:

1. Основні функції менеджменту транспортного підприємства:

- а) Контроль та регулювання.
- б) Планування, організація, координація, мотивація і контроль.
- в) Організація та мотивація.
- г) Планування і контроль.

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності доречно заохочувати їх до виконання додаткових видів робіт в певних проєктах, і враховувати цю діяльність при підведенні підсумків роботи здобувачів

вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Транспортний менеджмент» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Орієнтована тематика:

1. Сутність державного регулювання транспортною діяльністю.
2. Основні напрямки державного регулювання і транспортній галузі.
3. Сфери державного регулювання на транспорті.
4. Регулювання організації ринку транспортних послуг.
5. Регулювання ціноутворення на транспорті.
6. Необхідність державного впливу на транспорті.
7. Сучасні технології управління транспортом.
8. Ліцензійні вимоги та умови при наданні транспортних послуг.
9. Сутність і цілі сертифікації транспортних послуг.
10. Методика оцінки процесу надання послуг з перевезення пасажирів транспортом.
11. Поняття організаційної структури управління.
12. Загальні вимоги до організаційних структур управління транспортних підприємств.
13. Особливості транспортних підприємств.
14. Складові транспортного підприємства, його підрозділи.
15. Основні функції управління підприємством транспорту.
16. Планування діяльності транспортного підприємства.
17. Організація діяльності транспортного підприємства.
18. Мотивація персоналу транспортного підприємства.
19. Контроль на транспортному підприємстві.
20. Критерії раціональної структури управління транспортним підприємством.
21. Плани перевезень, фактори які впливають на них.
22. Сутність поняття – вантажопотоки.
23. Принципи вибору типу рухомого складу.
24. Кількісні показники роботи транспорту
25. Загальний обсяг перевезень.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал (до 12 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 8 балів за кожне заняття (до 80 балів).

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються до 8 балів.

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

ІНФОРМАЦІЙНО- МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Google Classroom: Транспортний менеджмент.
4. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основи менеджменту. Теорія і практика : навчальний посібник Г. Є. Мошек та ін. за ред. Г. Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2017. 528 с.
2. Економіка підприємств водного транспорту : Навчальний посібник. Колектив авторів. За загальною редакцією В.Г. Коби. К.: ТОВ «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2017. 468 с.
3. Менеджмент стартапів: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти денної та заочної форми навчання . Упорядник: С.О. Заїка. Харків: ДБТУ . 2023. 121 с.
4. Гук О. В., Шендерівська Л. П., Мохонько Г. А. Інвестування інноваційної діяльності: початковий посібник для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 Менеджмент. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. 186 с
5. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Пахота Н.В., Власова В.П., Семенчук Т.Б., Карпенко О.О. та ін. Київ: ДУІТ, 2022. 352 с.
6. Менеджмент. Підручник. С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
7. Колот А.М. Мотивація персоналу: підручник. К.: КНЕУ, 2011. 340 с.
8. Генрі Мінцберг Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією; пер. з англ. Роман Корнута. Київ: Наш формат, 2018. 397 с.
9. [Mohamed Achahchah](#). Lean Transportation Management: Using Logistics as a Strategic Differentiator. - Taylor & Francis, 2019.
10. Gupta C. B. Management–Theory and Practice. Sultan Chand & Sons, 2017. 868 p.

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)
[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на

наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в он-лайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «[Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#)».